

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 106
van **KOEN DANIËLS**
datum: 7 december 2015

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Vlaams Instituut voor Archivering - Ontsluiting VRT-archief

In oktober 2013 sloten het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA) en de VRT een samenwerkingsovereenkomst waarin de basis werd gelegd voor een langetermijnoplossing voor het archief van de VRT. VIAA zal dit archief verder digitaliseren en archiveren, en het materiaal ook toegankelijk maken voor onderwijs en onderzoek en via openbare bibliotheken. Sinds begin 2014 is "Testbeeld" in de ontwikkelingsfase. Dit webplatform biedt leerkrachten op een eenvoudige manier toegang tot Vlaams audiovisueel archiefmateriaal. VIAA werkt samen met onderwijsexperts voor de inhoudelijke uitbouw van zijn onderwijswebplatform. Dankzij de steun van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming kan het een klein team van gedetacheerde leerkrachten inzetten voor de selectie en contextualisering van archiefmateriaal op maat van de leerkracht. Tijdens het schooljaar 2014-2015 bleef de toegang tot Testbeeld nog beperkt tot een vast aantal testleerkrachten. Het is de ambitie van VIAA om in het schooljaar 2015-2016 het webplatform en de inhoud die de voorbije schooljaren werd opgebouwd toegankelijk te maken voor het volledige leerplichtonderwijs.

In de beleidsnota Onderwijs gaf de minister aan dat ze VIAA ondersteunt in zijn educatieve opdracht om archiefmateriaal te delen met onderwijsinstellingen en dat ze de uitbouw van een uniek toegangsportaal voor open leermiddelen zal ondersteunen.

1. Wat is de stand van zaken betreffende de uitrol van Testbeeld?
2. In een eerste fase konden zo'n 300 leerkrachten uit het leerplichtonderwijs gebruik maken van het testbeeld. In 2015-2016 en de daarop volgende schooljaren zou het platform geleidelijk aan uitgebreid worden naar meer scholen en naar meer vakken en leeftijdsgroepen in het leerplichtonderwijs.

In welke mate werd het platform ondertussen uitgebreid naar meer scholen en naar meer vakken en leeftijdsgroepen in het leerplichtonderwijs? Welk stappenplan wordt hierbij gehanteerd? Vanaf wanneer zullen alle leerkrachten het volledige archief van het webplatform kunnen gebruiken?

3. Welke concrete ondersteuning biedt de minister zoals opgenomen in de beleidsnota?

ANTWOORD

op vraag nr. 106 van 7 december 2015

van **KOEN DANIËLS**

1. In het schooljaar 2013-2014 werd een Living Lab traject opgestart om de noden en behoeften van het onderwijsveld in kaart te brengen. Dit traject bestond onder andere uit een onderzoek naar tendensen rond mediagebruik in onderwijs, een grote online survey, expertinterviews, co-creatiesessies en een veldtest. Op basis daarvan werd het platform "Testbeeld" ontwikkeld en getest bij een 10-tal scholen. De nadruk lag hierbij op de vakken techniek (1ste graad secundair onderwijs) en wereldoriëntatie (4de leerjaar lager onderwijs). Voor de selectie van het archiefmateriaal werkte VIAA samen met docenten lerarenopleiding. Op het einde van schooljaar 2013-2014 was het pilootplatform toegankelijk voor een beperkt aantal testgebruikers.

In het daaropvolgende schooljaar 2014-2015 werd een pilootfase opgestart waarbij het aanbod geleidelijk aan werd uitgebreid en het aantal gebruikers gevoelig steeg: in juni 2015 was reeds 10% van de scholen actief op Testbeeld. Deze gebruikers vonden hun weg naar Testbeeld zonder grootschalige communicatie-initiatieven, maar wel via mond-aan-mond reclame en enkele workshops op conferenties.

Wat de inhoud betreft, werd door de inzet van gedetacheerde leerkrachten (6 halftijds vrijgemaakt voor deze opdracht) ingezet op de volgende vakken:

Lager onderwijs: 4de t.e.m. 6de leerjaar:

- Wereldoriëntatie (nu mens en maatschappij en wetenschappen en techniek)
- Muzische vorming

Secundair onderwijs: 1ste en 2de graad:

- Nederlands
- Techniek
- Aardrijkskunde/PAV
- Aardrijkskunde/natuurwetenschappen

Hun taak bestond eruit om de eindtermen en leerplandoelstellingen te vertalen naar concrete briefings voor de VRT-archivarissen. Aan de hand van deze briefing konden de VRT-archivarissen op zoek gaan naar geschikt archiefmateriaal. Dit materiaal werd door de gedetacheerde leerkrachten eerst bekeken en geselecteerd en vervolgens gemetadateerd volgens de internationale LOM-standaarden (Learning Objects Metadata). Nadat dit materiaal gepubliceerd werd op Testbeeld maakten ze er thema's en collecties van.

Op dit moment gebruiken bijna 2000 leerkrachten actief dit platform Testbeeld. M.a.w. leerkrachten uit zo'n 15% van Vlaamse scholen werken met het platform. Testbeeld biedt reeds 6000 specifiek voor het onderwijs geselecteerde video's aan.

Het materiaal is hoofdzakelijk afkomstig van het VRT-archief en wordt geleidelijk aan uitgebreid met archiefmateriaal van de andere contentpartners van VIAA zoals de regionale omroepen, de Vlaamse archieven, musea en podiumkunstorganisaties. VIAA is ook in overleg met de landelijke private omroepen om een deel van hun (gedigitaliseerde) materiaal op het Testbeeldplatform ter beschikking te stellen.

2. Gezien de positieve resultaten van deze pilootfase wordt deze werking voor het huidige schooljaar 2015-2016 verder gezet.

Er zal archiefmateriaal gezocht worden door gedetacheerde leerkrachten voor de vakken:

Secundair 3de graad

- Nederlands
- Geschiedenis/PAV
- Gedrags- en cultuurwetenschappen
- Aardrijkskunde, fysica, natuurkunde, chemie, natuurwetenschappen

Begin 2016 wordt een campagne uitgewerkt om Testbeeld (onder een nieuwe naam) te promoten bij alle leerkrachten. De pilotfase wordt dan afgesloten en het project wordt voor alle leerkrachten toegankelijk. Leerkrachten kunnen zich vanaf dan automatisch aanmelden op het platform via hun lerarenkaartnummer.

De focus van VIAA blijft gericht op het leerplichtonderwijs, maar er wordt dit schooljaar ook onderzocht hoe hetzelfde aanbod kan ingezet worden in het volwassenenonderwijs. Er wordt daartoe samengewerkt met VOCVO en de bedoeling is dat de beschikbare materialen opnieuw worden gemetadateerd in functie van enkele voorname leergebieden uit het volwassenenonderwijs (waaronder NT2 en maatschappelijke vorming).

Ook studenten uit de lerarenopleiding kunnen via hun docenten toegang krijgen tot het platform.

3. Structureel wordt jaarlijks 120.000 euro voorzien voor de educatieve werking van VIAA.

Daarnaast werd ook een overeenkomst tussen VIAA en CANON Cultuurplet gesloten met als opdracht om i.s.m. de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde (KANTL) audiovisueel archiefmateriaal m.b.t. de Vlaamse canon van literatuur ter beschikking te stellen aan de leerkrachten.